

Toimintaohjeet rauhoitettujen lintujen aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisyyn ja vahingonkorvausten hakemiseen

- Rauhoitettujen lintujen aiheuttamia vahinkoja voidaan ennaltaehkäistä ja vahinkoja pienentää suunnitelmallisella ja oikealla toiminnalla. Luonnonsuojelulaille rauhoitetusta linnuista korppi, kalalokki, kurki, laulujoutsen ja valkoposkihanhi aiheuttavat vuosittain vahinkoja maakunnassamme. Rauhoitettuihin lajeihin liittyvät asiat kuuluvat ELY-keskukselle ja rauhoittamattomat tai metsästyslaille rauhoitetut lajit Suomen riistakeskukselle. Valkoposkihanhi on ollut viime vuosina pahin tuhojen aiheuttaja ja oheisessa ELY-keskuksessa laaditussa ohjeistuksessa keskitytään etupäässä niiden aiheuttamien vahinkojen torjuntaan, mutta ohjeet pätevät pitkälti myös muille lajeille.
- Vahinkoja voidaan torjua passiivisilla tai aktiivisilla karkottimilla, viljelykasvin valinnalla ja viljelykierron suunnittelulla.
- Passiivinen karkottaminen (=paikallaan olevat laitteet, joissa ei esim. valo- tai ääniefektiä) ei vaadi poikkeuslupaa mutta aktiivinen karkottaminen (=liikkuvat laitteet, ääni ja valo) ja muu häirintä vaativat ELY-keskuksen poikkeusluvan. Luvan myöntää Varsinais-Suomen ELY-keskus. Normaaliin viljelykiertoon liittyviä toimia ei katsota aktiiviseksi karkottamiseksi, mutta mikäli lintuja hätistellään puhtaasti hätistelytarkoituksessa, vaatii tämä poikkeusluvan.
- Mikäli ongelmiin ei ole löydettävissä muuta tyydyttävää ratkaisua voi rauhoitettujen lintujen tappamiseen hakea poikkeuslupaa ja esim. korpille lupia on myönnettykin.
- Torjuntatoimiin tulisi ryhtyä ennen lintujen saapumista tai mahdollisimman nopeasti niiden ilmaannuttua pelloille. Torjunnassa tulisi käyttää eri menetelmiä samanaikaisesti jotta linnut eivät ennätä tottua torjuntalaitteisiin. Samalla paikalla olevat laitteet menettävät helposti tehonsa. Lintuja voidaan torjua passiivisesti asettamalla pelloille linnunpelättimiä, kaasutäytteisiä ilmapalloja, kiiltäviä esineitä, verkkoaidoilla jne. Aktiivisia välineitä ovat esim. valo- ja äänikarkottimet sekä radio-ohjattavat lennokit ja kopteri.
- Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta (yhteystiedot alla) saa neuvoja ja apua vahinkojen ennaltaehkäisyyn, lintujen karkottamiseen ja korvauksiin liittyvissä kysymyksissä. Suurista lintukerääntymistä olisi hyvä tehdä ilmoitus, vaikkeivät ne vahinkoja aiheuttaisikaan. ELY-keskus on palkannut asiantuntijan joka hoitaa käytännön maastotöitä karkoitustehtävissä.
- Pohjois-Karjalassa tehdyssä tutkimuksessa ei lintujen ulostusnäytteistä löydetty taudinaiheuttajia mutta eläinten juoma- ja ruokintapaikat tulisi varmuuden vuoksi suojata tai siivota lintujen ulosteista.
- Mikäli rauhoitetut linnut aiheuttavat vahinkoja, kannattaa niistä hakea korvausta ELY-keskuksesta. Hakemuslomakkeita saa kuntien maaseutuviranomaisilta. Avustukset maksetaan Maaseutuviraston antamien normisatojen ja yksikköhintojen perusteella eikä niissä ole ns. omavastuusuutta. Vahingoista on tehtävä hakemus 31.5. tai 31.12. mennessä. Avustukseen tulee liittää kunnan maaseutuviranomaisen tai ELY-keskuksen asiantuntijan lausunto.